DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۷۳۹

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ.ل

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

پکتیکا ولایت کې د ناټو یوه بې پیلوټه الوتکه غورځېدلې

ناټو ځواکونه وایي چې د پکتیکا ولایت په سر روضې ولسوالۍ کې د دوی یوه بې پیلوټه الوتکه د تخنیکي ستونزو له امله غورځېدلې او په اروګون ولسوالۍ کې یې پر موټر چاودنه شوې، د دوی په خبر چې زیان یې نه درلود، خو وسلوال طالبان وایي، چې الوتکه هم دوی راغورځولې او موټر هم دوی په ماین الوځولی، د روهي وېښانې د خبر پر بنسټ، طالبان د مرګ ژوبلې اړولو ادعا کړې خو ناټو یې نه منې.

لسم کال - دویمه دوره، ۷۳۹ مه ګڼه، پر له پسې ۱۸۰۶ ګڼه، د ۱۳۸۹ ل ـ د وري ۹ مه - د دوشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د ربیع الثاني ۱۲ مه د ۲۰۱۰ د مارچ ۲۹ مه

له مخالفینو سره مذاکرات، ګرم ګفتار او سوړ کردار!

په جګړه کې د ښکیلو لوریو ترمنځ د څو کلونو په ترڅ کې د مذاکراتو بازار په ګفتار کې ډیر ګرم خو په کردار کې ډیر سوړ دي. په لومړیو کې دولت هیڅ دې خبرې ته نه متقاعد،کیده چې ګوندې مخالفان دې د اتو کلونو په ترڅ کې دومره پیاوړي شي، علت یې دا و چې دولت د متناقضو او نامتجانسو څیرو په مټ دریدلي و، چې ددغه خبرې منل ورته شین کفر و، خو له حقیقته تیښته ناشونې ده، همداسې وشول او نن په سړه سینه هغه حقیقت منې چې اته کاله وړاندې ترې تښتول. خو په دومره تفاوت، چې اوس خبره سرچپه ده، طالبان که دغه مذاکراتو ته متقاعد شي، د دولت به بخت تر تیرې ختلي وي، دوې ځان اوس ځواکمن بولي او د ولسمشر سره په خبرو لګیا دي، د حزب اسلامي ډلې شپږ کسیز پلاوي په کابل کې دي او له مهمو څیرو سره یې لیدلي چې جزیات یې د خبرو نه دي خپاره شوي.

ددغه پلاوي یوه غړي پرون ویلي وو چې امید لري د دوي خبرې له طالبانو سره د مذاکراتو لپاره یو پل شي. داسې ښکاري دوي په خپله ۱۵ ماده ییزه طرحه کې بدلون ته هم چمتو دي که په وسه شي چې مذاکرات پایله ورکوي. دا ټول به یو نیک فال ونیسو، خو څه موده وړاندې چا د مذاکراتو په باب ویلي و چې د جګړې اصلي کلي د طالبانو په ګوتو کې ده، او دغه ۳مخ

په ننګرهار کې د اقتصادي ودې او پانګې اچونې کنفرانس پیل شو

د ننګرهار والي، ملي سوداګرو او ننګرهار پوهنتون په ګډو هڅو د جلال اباد په شاهي مانۍ کې په ختیځ زون کې د شپږو وزیرانو په ګډون، د اقتصادي ودې او پانګې اچونې دوه ورځنی کنفرانس د وري پر ۸مه، پیل شو.

د کنفرانس په لومړۍ ورځ د مالیې، اقتصاد، انرژۍ، کانونو او سوداګرۍ وزیرانو په روانو او راتلونکو پروګرامونو رڼا واچوله او د سوداګرو وړاندیزونه یې واورېدل.

د ننګرهار والي ګل اغا شېرزي وویل، چې د یادو شپږو وزیرانو ترڅنګ د افغانستان بانک رییس، د ۳مخ

کمک های قزاقستان وارد افغانستان شد

اولین محمولهٔ کمک های بشردوستانهٔ قزاقستان از طریق بندر تجارتی حیرتان ولایت بلخ، وارد افغانستان شد.

این کمک ها شامل ۶ هزار تن برنج و ۳ هزار تن روغن بوده و اولین محمولهٔ آن عصر روز گذشته وارد شهرک بندری حیرتان گردید.

سعدالدین صافی، رییس عمومی مسوولیت غذایی و کنترول مواد غذایی وزارت زراعت و مالداری کشور، به خبرنگاران گفت که قزاقستان تعهد سپرده، این مقدار برنج و روغن را برای آسیب دیده گان حوادث طبیعی کمک نماید.

وی می گوید که این کمک ها در سه مرحله وارد افغانستان می شود و اولین مرحلهٔ آن شامل ۳۵ واگون برنج بود که وارد کشور شده است. به گفتهٔ صافی، ۳۶ واگون برنج و روغن در مرحلهٔ دوم و ۳۰ واگون دیگر در مرحلهٔ سوم وارد کشور خواهد شد.

نامبرده علاوه کرد که این کمک ها ابتداء در دسترس کمیتهٔ حالات اضطرار کشور قرار می گیرد و بعداً نظر به نیاز سنجی های که قبلاً از سوی ادارهٔ مبارزه با حوادث طبیعی صورت گرفته، به ص۳

افغانستان په کویټ کې د کرکټ په اسیایي سیالیو کې برخه اخلي

د افغانستان د کرکټ ملي لوبډله په کویټ کې د اسیا د دویمې درجې هېوادونو په سیالیو کې برخه اخلي.

دغه سیالي تاکل شوې ده، چې د وري پر ۱۱مه، د کویټ ښار په ښلا ښلو لوبغالو کې پیل شي او په ۲۰مه، پای ته ورسېږي.

د اسیا د کرکټ شورا له خوا په یوه خپره شوې اعلامیه کې ویل شوي، چې په دې سیالیو کې د لسو هېوادونو لوبډلې برخه اخلي، چې پر دوو ډلو وېشل شوې دي.

د سرچینې د معلوماتو له مخې، په الف ډله کې هانګ کانګ، نیپال، سینګاپور، کویټ، عمان او په ب ډله کې افغانستان، متحد عربي امارات، مالیزیا، بحرین او د بوتان لوبډلې شاملې دي. د افغانستان د کرکټ بورډ د رسنیو مسوول ضراب شاه ظهیر وویل، چې افغانستان خپله لومړۍ سیالي د ۳مخ

مذاکره، سوله او د جګړې پای

بریتانیا نگران پولیس افغانستان است

اسناد منتشر شده در بریتانیا نشان می‌دهد که مقام های ارتش این کشور در خصوص توانائی پولیس افغانستان نگرانی‌های جدی دارند.

به گزارش روزنامهٔ انیدیپندنت در اسناد جدید نظامی منتشر شده توسط ارتش بریتانیا دربارهٔ پولیس ملی افغانستان ابراز نگرانی های جدی شده است. در این اسناد هشدار داده شده که ایجاد یک نیروی قوی و موثر پولیس در افغانستان سال‌ها به طول خواهد انجامید.

روزنامهٔ ایندیپندنت به نقل از دفتر وزارت خارجهٔ بریتانیا همچنین تصریح کرد که ممکن است، برای ایجاد یک نیروی موثر پولیس در افغانستان، سال‌ها زمان نیاز باشد.

این روزنامه همچنین اعلام کرد: حجم چالش‌های پیشروی پولیس ملی افغانستان بسیار زیاد است؛ به همین دلیل، ایجاد یک نیروی پولیس مستقل، مسلکی و پاسخگو سال‌ها به طول خواهد انجامید و نیازمند حمایت‌های چشمگیر بین‌المللی است.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، عنوان بخشی از افزایش اقدامات علیه طالبان، طرح‌ها برای گسترش قدرت و تعداد نیروی پولیس افغانستان از حدود ۱۰۰ هزار تن به ۱۶۰ هزار ص۳

د افغانستان مسئله د جې ۸ د غونډې اصلي موضوع

د اتو سترو صنعتي هېوادونو د بهرنیو چارو وزیرانو غونډه پرون د کاناډا په کیوبک ایالت کې جوړه شوه. د کاناډا د بهرنیو چارو وزیر وایي، چې افغانستان به د دې غونډې د بحث یوه مهمه موضوع وي او ښایي د لندن د کنفرانس پربکړې او د افغانستان او پاکستان د سرحدي اړیکو په اړه د دوبي د غونډې پروسه په کې مطرح شي.

هغه په زغرده ونه ویل چې د افغانستان او پاکستان له سرحدي اړیکو څخه یې منظور څه دی. افغانان د ډیورنډ کرښې چې پښتانه یې سره ېېل کړي، نه منې او ښایي همدې حساسیت ته په پام سره د کاناډا د بهرنیو چارو وزیر دا موضوع په صراحت نه وي سپرلې.

د جي اته د غونډو اجنډا معمولاً د غونډې د نوبتي کوربه له لوري ترتیب کېږي. سږ کال د کنفرانس کوربه توب د کاناډا پر غاړه دی، چې سبا او بل سبا به د جي اته ډلې د باندنیو چارو وزیرانو غونډه او د سرطان په څلورمه او پنځمه به د دغو هېوادونو د مشرانو ۳مخ

دامام صاحب ولسوالۍ په سلګونو تنو لاریون کوونکو:

که زمور د زامنو قاتلین محاکمه نه شي، له مخالفینو سره یو ځای کېږو

بهرني ځواکونه په هېواد کې د سولې اوثبات لپاره نه، بلکې نژادي تاویخوالي ته د لمن وهنې لپاره تم دي

له ګاونډي هېواد تاجکستان سره په پوله پرته دکندوز دامام صاحب ولسوالۍ سلګونو تنو د یوي پراخې غونډې په ترڅ کې په داسې حال کې چې مرګ پر امریکا او برېتانیا چیغې یې وهلې، له افغان دولت نه په کلکه وغوښتل، که چېرته د دوی دوژل شویو زامنو قاتلان د عدالت اومحکمې مېز ته راکش نه کړي، نو دوی به نه یوازې داچې خپل زامن د دولت له لیکو څخه رابېل کړي، بلکې په راتلونکو پارلماني ټاکنو کې به برخه هم وانه خلي اومجبوراً به دافغان دولت له مخالفینو سره یوخای شي. د دغې غونډې یوتن ویناوال مولوي محمدحسن پر افغان دولت غږوکړ، چې ژرتر ژره دې د پېښې عاملین دوی ته وسپاري اوکه نه نو دوی به خپلو لاریونونوته دوام ورکړي.

همداراز دیاد ولایت د پوهنتون یوتن استاد اسدالله وفا وویل: چې بهرني ځواکونه په هېواد کې د سولې اوثبات لپاره نه، بلکې نژادي تاویخوالي ته د لمن وهنې لپاره تم دي. د امام صاحب ولسوالۍ ولسوال جمعه خان بابړي په پلازمینه کې دولس پر استازو پرې واچوله چې تردې دمه یې د یادې پېښې په اړه پوښتنې کولو نه ۳مخ

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

آیا پر جګړو یې ګټلای شو؟

که څه هم اوسمهال په مارجه کې چې یو مهال د طالبانو اصلي مرکز ګڼل کېده، رسمي جګړه پای ته رسېدلې، خو د ځینو سرچینو په حواله، د نوموړې ولسوالۍ وضعیت اوس تر پخوا ډېر ترینګلی ښکاري. هلته یوازې د ولسوالۍ د ودانیو پر سر د دولت توغ رپېږي، شا او خوا سیمې اوس هم د دولت د وسلوالو مخالفینو تر ولکې لاندې دي. ورمه ورځ یو شمېر کورنیو ژسنیو رپوټ ورکړ، چې په مارجه کې د شپې له خوا د طالبانو او د ورځې د دولت راج چلېږي.

په هر صورت، دا و د څو میاشتو پوځي تیاریو، منډو ترړو او څه کم یوې میاشتې پوځي عملیاتو پایله. که څه هم دولتي ځواکونه په سیمه کې ځان له هره پلوه لوړ ګڼي، خو واقعیت بیا بل ډول دی. له دې سره جوخت، د بهرنیو سرتېرو حالت، هم ښه نه برېښي. که څه هم د تېرو کلونو په پرتله په افغانستان کې د بهرنیو ځواکونو په شمېر کې د پام وړ زیاتوالي راغلي، خو د امن او ټیکاو شونتیا تر تېرو کلونو کره نه برېښي. د شمېرنو له مخې، تېر کال په افغانستان کې د ۶۰ زرو په شاخوا بهرني سرتېري د هره وو، خو سږ کال دغه شمېر له سلو زرو هم اوړي. ځینې کارپوهان په دې باور دي، چې د سرتېرو په زیاتوالو سره به د افغانستان ستونزه حل او د بهرنیو او افغانانو امن به خوندي شي، خو که د تېرو میاشتو شمېرو او احصاییو ته پام وکړو، دغه فورمولې، برعکس نتیجه ورکړې ده، د یوې نوې شمېرنې له مخې، چې پرون د امریکا د دفاع وزارت په حواله د اسوشیتډ پریس اژانس له خوا خپوره شوه، د روان کال په تېرو درېیو میاشتو کې کابو ۸۸ امریکایي سرتېرو په افغانستان کې خپل ژوند له لاسه ورکړی، دا په داسې حال کې ده، چې دغه شمېره د تېر کال په ورته موده کې، ۴۱ ته رسېدله، همدا راز دغه رپوټ زیاتوي، چې د تېرکال په مارچ کې ۱۳ تنه امریکایي پوځیان په افغانستان کې وژل شوي وو، دغه شمېر د روان کال په مارچ کې تر ۲۰ هم اوړي، له بلې خوا، د همدې رپوټ پر بنسټ، د امریکایي سرتېرو د ټپیانو په شمېر کې هم د پام وړ زیاتوالی لیدل کېږي، لکه څرنګه چې د تېر کال په دوو میاشتو کې د امریکایي ځواکونو د ټپیانو شمېر تر ۸۵ تنو زیات نه وو، خو دغه شمېر د روان کال د دوو میاشتو په بهیر کې تر ۳۸۵ تنه هم اوړي، چې کابو پنځه برابره زیاتوالی ښیي.

په هر حال، موږ دلته نور ارقام او شمېرو ته کش نه ورکوو، راځو خپل اصلي مطلب ته، له پورتنیو خبرو او شمېرو نه داسې څرګندېږي، چې اوس د هغې مفکورې او نظریې د ماتې داستان، چې پوځي عملیات او پوځي کړنلاره یې د افغانستان د ستونزو حل باله، سوکه سوکه رابرسېره او کره کېږي او د دې خبرې څرګند ثبوت نشتوالي ته ړدي، چې په افغانستان کې د پوځونو زیاتوالی او کموالی د ستونزو په اواري کې نه یوازې کومه مثبته اغېزه نه شي لرلای، بلکې د نورو ستونزو او کړکېچونو د زېږېدو لامل هم ګرځي، د وروستۍ خبرې په توګه، اوس هم لاوختي ده، د افغانستان په مسئله کې ټول کورنۍ او بهرني ښکېل لوري، باید د افغانستان د ستونزې د اواري پر منطقي او معقولې لارې غور وکړي، د جګړې منطق او عقلانیت کمرنګه او کمزوری ښکاري.

د روانې ټیل شوې جګړې په پیل سره د ټولو افغانانو په زړونو کې دا هیلې موجودې وې، چې کله او څنګه به د دغو ورانکاریو مخه ونیول شي، له همدې املې و، چې یو شمېر افغانانو د جګړې پای په جګړې سره ممکن بالې. له همدې املې یې د خلاصون لار په وسلوال جهاد کې لازمه بللې او د دغې فریضې په ترسره کولو یې خپل مسوولیت او اسلامي رسالت هم ترسره کړ، چې له بده مرغه د جهاد ستره بریا مو وړیا له لاسه ورکړه او لا تر اوسه د جګړې لمبې په هماغه ډول تاوجني دي.

یو شمېر نورو افغانانو د جګړې اور د سولې په اوبو سره مړ کول ښه بللل، دغه کار په هغه وخت کې ځکه ممکن نه و او نه دی، بهرنۍ ځواکونه په تېره بیا زموږ مغرض ګاونډیان به موږ هېڅکله هم پرېږدي چې موږ دې د وروړی په فضا کې له مینې او محبته ډک سوله رامنځته کړو.

زما په نظر، د هرې شخړې او ستونزې د حل لپاره تر ټولو د مخه په دې فکر کول په کار دي، چې په لومړي ګام کې باید خپل دوست او دښمن و پېژنو، د هغوی پر پلانونو ځانونه پوه کړو. له همدې املې ښه ده چې باید خپلمنځي تفاهم او تفهیم لپاره د مذاکرې لار غوره کړو. په مذاکراتو کې د اړونده ستونزې ټول عوامل څېړل کېدای شي، د یو بل په اهدافو سره و پوهېږو، د ټولو اړخونو ترمنځ نظریات تبادله کېږي، که مبالغه ونه کړم یو بل سره ښه پېژندلای شو.

له تفهیم، تفاهم او مذاکرې پرته د ستونزو د هواری لاره نه شو موندلای، د یو بل پر نیمګړتیاوو به هم ونه پوهېږو. په دغه بهیر کې کېدای شي د پردیو پر عزایمو هم بحث وشي او هر اړخیزه څېړنه پرې وکړو، تردې د مخه د دغه بهیر پر اړتیا باندې پوهېدل په کار دي او له همدغه املې یې پیل کول ضروري خبره ده. باورلرم که افغانان پخپله سره کښېني، پخپله پربکړې وکړي او د پخوا په څېر سره یو لاس شي، یو موټی او یوه خوله شي، بهرنیان به که خدای کول مختوري او خجل شي.

له بهرنیانو او د ښمنو کړیو څخه خو ګیله نه ده په کار، دا ځکه چې د دښمن کار دښمني ده. په تېره بیا له افغانانو سره دښمني. خو څرګند او بربنډ اهداف لري، دا دوه دېرشم کال دی چې بهرنیو دښمنانو موږ ته د جګړې اوربل کړی، که موږ له همدغه املې په ځان وپوهېږو او په یوه ځواکمن هوډ د دې لپاره چې پخپل هېواد کې د جګړې پای ته د سولې ټکی کېږدو، ښه لار به یې همدا وي، چې د مذاکرې په ترسره کولو سره د سولې د راوستلو لارې موندلی شو او په دې توګه به که خدای کول جګړه پای ته ورسوو.

راځی چې ټول افغانان ځوشېږې پر دې فکر وکړو، چې دغه اوږه دې جګړې موږ ته څه راکړل، دې جګړې زموږ اسلامي، انساني ټولې مادي او معنوي شتمنۍ وسوځولې، پخپلو کې یې دومره سره پردي کړي یو، چې یو پربل باندې تورونه لګوو او یوبل ملامتوو، آن تر دې چې بهرنیان موهم پر دې تورنوي چې موږ ستاسې په خاوره کې نه اوسو، تاسې به ببا یو بل ووژنی، که څه هم موږ د دغې (دایه مهربانتر از مادر) په اهدافو پوهېږو، همدغه موږ یو چې ځانونه مو د بهرنیانو نو کران کړي دي. اوس چې په ملي سطحه او تر یوه حده د بین المللي تمایلاتو په ښودنو سره د سولې د راوستلو لپاره یوځه سره او شنه څراغونه ښکاره کېږي، ټول افغانان باید نور خپل سرونه په ګریوان کې ښکته کړي او وپوهېږي چاڅه کړي. د ببځایه اختلافاتو او نیوکو پرځای دې پخپلو منځونو کې د ښه ژوند، مینې او ورور ګلوی لپاره د بشپړ تفهیم، تفاهم، پوهولو او پوهېدلو لپاره د مذاکرو، خبرو اترو په پیل لاس پورې کړي، که پخپله افغانان دا کار وکړي او رښتوني و اوسي، د بهرنیو لاسوهنو مخه به ونیول شي، سوله به راشي او جګړه به پای ته ورسېږي. په دې بهیر کې له اسلامي نړۍ او نړیوالو دوستانو څخه هم دا هیله کېدای شي، چې زموږ د مذاکرو له لارې دې د راغلو بریاوو ملاتړ وکړي او بهرني دښمنان دې نور زموږ په هېواد کې له دښمنیو کولو څخه بند کړای شي، یو غښتلی او پیاوړی تضمین دې رامنځته شي.

مذاکره، سوله او د جګړې پای

میاګل اروال

وطندار

به قلم: دکتراندس م. نبی هیکل

وطندار ممکن است بیشتر از هر عنوان و اسم دیگر، مبین حقوق دارندهٔ وطن باشد، مگر به همان پیمانه فراتر از واقعیت قرار داشته باشد. نام های تبعه و شهروند نمی توانند، آنچه را که وطندار گویای آن است، بیان نمایند. ممکن است، وطندار اسم با مسمی برای مباحث تیوریتیکی باشد: زیرا همانقدر از واقعیت و زنده گی روزانه بیگانه است که دنیای " باید باشد" از دنیای " هست" فاصله دارد. تبعه مبین روابط فرمانبر- فرمانبردار است و شهروند مبین زنده گی شهری و نقصش گمان می رود که در نادیده انگاری روستاها باشد و انسان را به فکر دولت های شهری می اندازد که دیگر وجود ندارد.

این بحث به هویت ملی، وحدت ملی و حاکمیت ملی، به وطنپرستی، به حقوق آنانی که ملت واحد را می سازند و به حق مالکیت وطنداران پیوند ناگسستنی دارد. در تاریخ ملت ها می توان دوره هایی را تشخیص کرد که در آنها یکی از دو سوال به نحوی از انحاء مطرح می گردد. یکی از این دوسوال می پرسد، وطندار چه می تواند برای و طن انجام دهد و دیگرش می پرسد، وطن برای وطندار چه می تواند، انجام دهد. رابطهٔ حقیقی وطن و وطندار چگونه باید باشد؟ چنین رابطه، وابستگی های اساسی وطندار را با وطنش بیان می کند.

پریکلیس در "تاریخ جنگ پیلوپونیزیان " زیر عنوان شهروندان دموکراتیک می نگارد: قانون ما را دموکراسی می نامند؛ زیرا قدرت در دست همهٔ مردم است نه در دست یک اقلیت. وقتی موضوع حل منازعه های فردی پیش می آید، هر فرد در برابر قانون مساوی است، هنگامی که به یک فرد در واگذاری مسوولیت عامه بر دیگری ترجیح داده می شود، به توانایی واقعی فرد توجه می شود نه به عضویت آن در یک طبقهٔ معین...

ما از آنانی اطاعت می نماییم که در مقام صلاحیت قرارداده ایم و از قوانین بخصوص قوانینی که برای حمایت از ستمدیده گان است و قوانین نوشته ناشده یی که نقض آنها مایهٔ خجالت می باشد، نیز اطاعت می نماییم...ما آتنیان، شخصاً در مورد پالیسی تصمیم می گیریم و یا آنها را به مباحثه محول می داریم؛ زیرا ما فکر نمی نماییم که میان گفتار و کردار ناسازگاری وجود دارد. بدترین چیز این است که پیش از اینکه عواقب کار به صورت درست مورد مباحثه قرار داده شود، به انجام کار عجله شود..."[1] شهروند آتنی دارای چنین حقوق است: مگر در اینجا، بحث ما بر آنچه نیست که حقوق شهروندی می نامند، با اینکه نگارنده این اصطلاح را نارسا و جفا در حق همهٔ آنانی می شمارد که در شهرها زنده گی ندارند. با اینهم بحث کنونی به آن حق اساسی وطندار ارتباط دارد که از تسمیهٔ اسم ناشی می گردد. اصطلاح شهروند را باید تعریف کرد، تا معلوم گردد کی ها شهروند اند. ارسطو می پرسد: آیا می گوییم که خوبی و مرد خوب و خوبی یک شهروند خوب، همسان است؟ در صورت بررسی این موضوع باید خوبی شهروند را توضیح نماییم. می توانیم بگوییم که شهروند همانند بادبان یکی از اعضای جامعه می باشد. ملاحان از نگاه قابلیت از همدیگر متفاوت اند: یکی پارو می زند، دیگری مدیر و دیگری کمانکش است و دیگران نیز، چنین عناوینی دارند. اما روشن است، در حالی که خوبی های دقیق هر یک مختص به خود آنان می باشد، مشخصه های مشترکی نیز وجود خواهد داشت که به حال همهٔ آنان صدق نماید. سفر دریایی امن مسوولیت همهٔ آنان می باشد که هدف هر یک از آنان را می سازد. شهروندان نیز با وصف تفاوت های فردی وظیفهٔ امنیت جامعه را بر دوش دارند و قانون، اساس جامعهٔ آنان است. از آنجایی که چندین قوانین اساسی وجود دارد، به صورت واضح یک نوع خوبی شهروند خوب، یعنی خوبی کامل، نمی تواند وجود داشته باشد. مگر، می توان گفت که انسان خوب تنها یک خوبی دارد و آن خوبی کامل است. به این ترتیب، ممکن است که شهروند خوب باشیم، مگر خوبی یک انسان خوب را نداشته باشیم [1]. ارسطو سپس (ص.۱۶) می پرسد: ایا واقعاً چنین است که شهروند فردی است که در حکومت سهم می گیرد و یا ما باید کارگران را نیز، شهروند بشماریم؟

حال این سوال را باید پرسید که شهروند دموکراتیک امروزی کی ها اند؟ شواهدی وجود دارد که شهروند امروزی از حقوق بی شماری برخوردار است که برخی از آنها، حقوق جدایی ناپذیر است و برخ دیگر حقوق جدایی پذیر. خصیصهٔ اساسی تحقق این حقوق این است که نه به ساده گی به دست می آید و نه هم به ساده گی می توان آنها را تحقق بخشید. کدام یک از این حقوق ضروری و کدام ها برای شهروند بودن بسنده است؟ مگر این مسأله موضوع بحث ما را نمی سازد.

سوال ارسطو در رابطه با ص۳

افغانستان په کویټ کې...

وري پر ۱۱مه، د کویټ ښار په هوبارا لوبغالي کې له بحرین سره ترسره کوي. هغه زیاته کړه چې ملي لوبډلې د وري پر ۱۰مه، له کابل څخه د کویټ په لوري روانې وي. د کرکټ د ملي لوبډلې کپتان نوروز منګل وویل، چې دوی له تېرو دوو اونیو راهیسې د پاکستان په لاهور کې تر روزنې لاندې وو. نوموړي زیاته کړه، چې په لاهور کې د افغانستان د ملي روزونکي کبیرخان ترځنګ، ګڼ شمېر پخوانیو پاکستانیو لوبغاړو او د پاکستان د کرکټ د ملي اکاډمۍ د روزونکو له خوا دوی ته روزنه ورکړل شوه.

منګل وایي، چې په دې دوو اونیو کې دوی د کرکټ د لوبې په ښلا ښلو برخو کې ښه روزنه ترلاسه کړې ده. د نومورې په وینا، افغان لوبغاړي ښه وړتیا لري او هیله یې څرګنده کړه، چې د کویټ په سیالیو کې هم د تېر په څېر ښې لوبې ترسره کړي. دوه کاله مخکې د کویټ په همدې سیالیو کې افغانستان درېیم مقام ترلاسه کړی و. د یادونې ده، چې په دې وروستیو کې د افغانستان د کرکټ ملي لوبډلې په ګڼ شمېر سیمه ییزو او نړیوالو سیالیو کې ډېرې بریاوې ترلاسه کړې او د کرکټ د ۲۰ اوورییزو سیالیو نړیوال جام ته یې هم لارې موندلې ده.

ټاکل شوې ده، چې د نړیوال جام سیالۍ یوه میاشت وروسته په امریکایي هېواد وېسټ انډیز کې پیل شي. د پژواک د رپوټ له مخې، د افغانستان د کرکټ په ملي لوبډله کې لاندې لوبغاړي شامل دي.

نوروز منګل (کپتان) کریم خان صادق، دولت احمدزی، رییس احمدزی، محمد نبي، نور علي ځدران، محمد شهزاد، سمیع الله شینواری، میرویس اشرف، اصغر ستانکزی، شاه پور ځدران، حمید حسن، شبیر نوري او نصرت الله نصرت.

د افغانستان مسئله د...

د غونډې کوربه وي.

د کاناډا د بهرنیوچارو وزیر لارنس کنن ورمه ورځ د دې هېواد سي بي سي راډیو ته په مرکه کې وویل، افغانستان په هغو مسایلو کې شامل دی، چې سبا او بل سبا به د جي اته ډلې د بهرنیوچارو وزیرانو د غونډې د اجنډا په سرکې وي.

د کاناډا د بهرنیوچارو وزیر همداراز وویل: هغه پروسه چې د افغانستان په اړه د لندن په کنفرانس کې پیل شوه، باید دوام ومومي او د دوشنبې د ورځې کنفرانس به د حامد کرزي دا ځرګندونې تعقیب کړي چې ویلي یې وو، له اداري فساد سره د مبارزې لپاره به له ضروري وسایلو څخه کار واخلي او پر دې به غور وکړي، چې په دې برخه کې کار چېرته رسېدلی دی.

د کاناډا د بهرنیوچارو وزیر یوې بلې موضوع ته، چې د کاناډا نوښت په کې شامل و او معمولاً رسنۍ ورته ډېر پام نه کوي اشاره وکړه: «بله موضوع چې غواړم په دې غونډه کې پرې خبرې وکړو، د دوبۍ پروسه ده چې کاناډا، افغانان او پاکستانیان یې یوه مېز ته کښېنول، چې دوی د خپلو سرحدي اړیکو په اړه خبرې وکړي.»

د کاناډا د بهرنیوچارو وزیر د دې هېواد له تجربو څخه د استفادې د احتمال په اړه وویل، د کاناډا او امریکا پوله په نړۍ کې د دوو هېوادونو ترمنځ تر ټولو اوږده پوله ده، چې دا سرحد له کلونو کلونو راهیسې د سولې او دوستۍ پوله ده. یو کال پخوا هم کاناډا د افغانستان او پاکستان ترمنځ د خپلو ګډو پولو په اړه د دوبۍ د خبرو یادونه کړې وه، خو هغه وخت یې ټینګار کړی و، چې په دې خبرو کې د دواړو لورو ترمنځ سرحدي لانجه شامله نه ده، بلکې د دواړو هېوادونو ترمنځ پر عادي سرحدي چارو خبرې کېږي او اوس د کاناډا د بهرنیوچارو وزیر په وینا د دوبۍ د خبرو پروسه ښایي د کاناډا د اتو سترو صنعتي هېوادونو د بهرنیوچارو وزیرانو په غونډه کې شامله وي.

د جي اته په نامه د نړۍ د اتو سترو صنعتي هېوادونو په ډله کې امریکا، جاپان، برېتانیا، فرانسه، ایټالیا، جرمني، کاناډا او روسیه غړیتوب لري.

د تاند وېبپاڼې د رپوټ له مخې، د درېمې نړۍ پنځه مخکښ پرمختلونکي هېوادونه لکه چین، هند، برازیل، مکسیکو او جنوبي افریقا د څارونکو په توګه په دې غونډه کې ګډون کوي.

کمک های قزاقستان...

مستحقان توزیع خواهد شد.

ژانکوف علی موسی، یکتن از مسوولان وزارت زراعت قزاقستان، در هنگام تحویل دهی این مواد در شهرک بندری حیرتان، به خبرنگاران گفت، امیدوار است این مواد به مستحقان آن توزیع گردد. او وعده سپرد که کشور متبوعش در نظر دارد، تا در آینده نیز کمک های بشردوستانهٔ شان به افغانستان را ادامه بدهد.

این در حالی است که حدود سه ماه پیش، قرارداد انتقال نزدیک به ۲۰۰ هزار تن گندم از قزاقستان به افغانستان از سوی وزارت تجارت کشور به دلیل بی کیفیت بودن گندم قزاقستان و تاخیر در ورود آن، لغو گردیده است.

قرار بود این اندازه گندم را چهار شرکت خصوصی به افغانستان وارد کند.

بریتانیا نگران پولیس...

تن درحال اجراست.

در همین حال، یک سخنگوی وزارت خارجهٔ بریتانیا گفت: ما از انتقادهای گسترده نسبت به عملکرد پولیس ملی افغانستان باخبر هستیم که برخی از این انتقادها به شدت همه را نگران کرده است. لندن به طور کامل به اعمال اصلاحات در پولیس ملی افغانستان و ایجاد یک نیروی مسلکی، متعهد است.

وطندار...

تعریف شهروند در محراق بحث کنونی ما قرار دارد.

مسألهٔ مرکزی از دید نگارنده اصولی است که حقوق افراد در یک جامعه در گام نخست به حیث انسان و در گام بعدی به حیث باشنده و یا شهروند قلمرو معین جغرافیایی باید دارا باشد. در بحث وطندار هر دو مورد، مورد نظرقرار دارد. شرایطی که فرد را در مرتبهٔ شهروند و وطندار قرار می دهد، باید دارای ابعاد ذهنی و عینی باشند، تا به فحوای قول هیگل یکی ممثل و مبین دیگر گردند.

بعد ذهنی را می توانیم، در احساس و مظاهر وطنپرستی و ملت گرایی شناسایی نماییم و در بعد عینی رابطه های عینی مانند حق مالکیت و حق فراهم آوری حد اقل امرار معاش توسط دولت مورد مطالعه قرار دهیم. روشن است که رابطهٔ وطنداری در غیابت این دو و یا یکی از این دو ناسالم خواهد بود.

هرگاه نیاز به داشتن دولت ها از نیاز به زیست باهمی و نیاز به یک سازماندهٔ جمعی ناشی گردد و زمین امانت خالق کاینات باشد که برای استفادهٔ درست به مخلوقات به عاریت گذاشته شده، حق مالکیت انسان وطندار در موجودیت دولت و حکومت از کجا ناشی می گردد؟

جان لاک معتقد است: "هرچند زمین و همهٔ آنچه در آن وجود دارد، به همهٔ انسان ها تعلق دارد، باز هم انسان در "شخص" خود دارای "ملکیت" است... ممکن است، بگوییم که " نیروی کار" وجودش و "کار" دستانش از خود وی می باشند. هر آنچه را وی از آنچه طبیعت دارا بود، مجزا ساخته و یا کار خود توام گردانیده، چیزی که از وی می باشد و بدین ترتیب، آن را به ملکیت خود مبدل ساخته است... این "کار" بدون چون و چرا ملکیت کارگر است، هیچ فردی به غیر از او، وقتی این دو باهم توأم گردیدند می تواند این حق را داشته باشد، مشروط بر اینکه برای دیگران به قدر کافی باقیمانده باشد... روشن است که هرگاه نخستین جمع آوری آن شی را از وی نساخته، چیز دیگری نمی تواند، این کار را موجب گردد. کار، موجب تفاوت میان آنچه می گردد که انجام شده و آنچه به همه تعلق دارد"[1].

ژان ژاک روسو معتقد است: " نخستین فردی که پارچه یی از زمین را برای خود مجزا کرد و با گفتن اینکه: " این از من است " آن را از خود دانست و دیگران را آنقدر ساده انگاشت که حرف او را باور نمایند، موسس واقعی جامعهٔ مدنی است"[2].

هیگل ملکیت را بازتاب عینی آزادی می داند: فرد باید آزادی خود را به عرصهٔ خارجی مبدل سازد، تا به حیث مفکوره موجودیت خارجی دریابد...از آنجایی که خواست من، به حیث خواست یک فرد و به حیث خواست واحد برای من در وجود ملکیت عینیت می یابد، ملکیت خصلت ملکیت خصوصی را به خود می گیرد... منطق ملکیت باید نه در ارضای نیازها، بلکه در سرکوب ذهنی بودن خالص شخصیت جستجو گردد. شخص برای نخستین بار در ملکیت خویش به حیث منطق تبارز می نماید.[3]

هر بیرت سپینسر با این مفکوره موافق نیست که مجزا کردن بخشی از زمین و کار برآن حق مالکیت فرد را تثبیت می نماید. سپنسر زمین را ملک مشترک همه انسان ها می داند.[4]

در حالی که امروز کشورها به شرکت های سهامی، قلمرو آن به ملکیت سهمداران این شرکت سهامی و در برخی از موارد، به سهمداران کمپنی های جهانی و اتباع و شهروندان به مصرف کننده گان و مشتریان کالاها و خدماتی مبدل می گردد که از سوی سهمداران تولید و عرضه می گردند.

از نظر جان لاک زمین به آنانی تعلق می گیرد که بالای آن کار می نمایند، نه به آنانی که ادعای مالکیت بر آن را دارند؛ در حالی که بر اساس دید هیگل، آزادی به وسیلهٔ ملکیت تجسم خارجی می یابد.

دید جان لاک موجب همان دشواری هایی می گردد که امروز ملت های زحمتکش با آنها دست و گریبان اند و دید سپنسر به آن منتج می گردد که زمیندار یعنی جامعه در مجموع زمین تحت ملکیت خویش را به علاقمندان به اجاره می دهد. می خواهم این سوال را بپرسم که اتباع یا شهروندان یک کشور حق داشتن سرپناه به عنوان ملکیت را دارند؟

و طندار، تبعه یا شهروندی که در داخل وطن(با تاکید) خویش با دیگران مساوی و برابر پنداشته نشود، حقوق حقهٔ وی تنها در اسناد تقنینی و بیانیه ها و شعارها زنده گی نمایند، سنگینی زنده گی و مسوولیت دفاع وطن را با مال و سر بر عهده دارد و از اثرات مستقیم و غیرمستقیم پالیسی های حکومت به صورت مبداوم متأثر و با گذشت هر روز نه تنها درجهٔ آسیب پذیری فردی، بلکه تعداد آسیب پذیران نیز افزایش می یابد؛ چگونه وطندار یا شهروند می تواند باشد؟

آزاد زیستن در هر گوشه از کشور آبایی در صورت نداشتن سرپناه یا امکانات دیگر، برابر است، با آزادی یی که تبلور عینی دارد. این آزادی را تنها در توأمیت امکانات دیگر می توان تقدیر نمود. این آزادی برای یک گدا ی بی سرپناه چه معنا دارد؟

بحث های مربوط بر استفادهٔ مطلوب از زمین بر محور بی عدالتی و نابرابری ها می چرخد. نه تیوری جان لاک و نه هم تیوری هربیرت سپنسر می تواند به این نابرابری پایان دهد. تیوری جان لاک که به تقسیم مجدد زمین می انجامد، بدون سلب حق خرید و فروش دوباره به نابرابری می انجامد و در تیوری سپنسر جامعه می تواند، ملکیت خود را بر اساس حق مالکیت بر هرکه می خواهد به اجاره دهد، یا بفروشد. گذشته از آن می توان پرسید، این جامعه یی که روسو از آن سخن می گوید، به وسیلهٔ کیها رهبری می گردد و چگونه ممکن است، از خودسری ها و تصامیم غیرعادلانه به وسیلهٔ رهبری جامعه جلوگیری نمود. با نابرابری می توان تنها از راه تأمین حداقل شرایط زنده گی انسانی به حیث تجسم خارجی آزادی های جدایی ناپذیر انسان، مبارزه کرد.

وطندار حد اقل حق دارد، در قلمرو ی که آن را دوست دارد، آن را خانهٔ آبایی خود و میهن خود می داند و برای آن می رزمد، سرپناهی داشته باشد که بتواند ادعا کند، این خانهٔ او و این میهن او است. داشتن مصوونیت و تأمینات اجتماعی یی که حد اقل شرایط زیست انسانی را تأمین نماید نیز، حق مسلم او است. تامین این دو از مکلفیت های حکومت به شمار می آید.

منابع:

۱- (کتاب سوم و چهارم سیاست ارسطو، ترجمه، مقدمه و تبصره رابیرت رابینسون.۱۹۹۵ اکسفورد) (ص۱۴۶ و ۱۴۶)
۱- John, LockTwo treaties of Civil Government, ed. W.S. Carpenter(J.M. Dent, London ۱۹۲٤. pp.۱۲۸-۳۳،۱۳٦.
۲- Jean-Jacques Rousseau. The social contract and discourses, trans and introd. G.D.H. Cole (J.H.Dent London, ۱۹۷۳). P. ۸٤
۳- G.E.F. Hegel.The Philosophy of Right. Trans. T. M. Knox (Clarendon Press, Oxford, ۱۹٥۲, ٤۰-۲،۲۳٥-٦)
٤- From Social Static (Chapman, London,۱۸٥۱)۱۱٤-۲٥.

د ملګرو ملتو څارونکي:

ایران درې پټ اتومي سایټونه جوړوي

د ملګرو ملتو د اتومي انرژۍ څارونکي وایي، چې ایران غواړي دوې پټې اتومي بټۍ جوړې کړي. د روهي وېبپاڼې د رپوټ له مخې، د دغو څارونکو په وینا نوې اتومي بټۍ د غرونو په منځ کې جوړېږي، چې له بهرنیو بریدونو څخه خوندي وساتل شي، دا په داسې حال کې ده، چې ایران د خپلو اتومي تاسیساتو د بډایولو لپاره په دې وروستیو کې خپلې هڅې لاپسې ګرندۍ کړې دي.

پاکستان ۱۴ طیارهٔ اف-۱۶ از امریکا می‌خرد

یکی از مقام های وزارت دفاع پاکستان گفت که اسلام‌آباد در حال مذاکره با واشنگتن برای خرید ۱۴ فروند جنگندهٔ اف-۱۶ است.

به گزارش رویترز، یکی از مقام های وزارت دفاع پاکستان اعلام کرد که در پی مذاکرات پاکستان با امریکا برای کاهش تنش‌ها، اسلام‌آباد در حال مذاکره برای خرید ۱۴ فروند جنگندهٔ اف-۱۶ بیشتر از امریکاست. این مقام پاکستانی افزود: مذاکرات خرید در حال انجام است و ما امیدوار هستیم که این جنگنده‌ها را با قیمت پایین تحویل بگیریم. پاکستان یکی از متحدان اصلی امریکا در مبارزه با القاعده و طالبان در افغانستان بهٔ شمار می آید، اما اسلام‌آباد خود درگیر مبارزه با نیروهای طالبان در پاکستان است.

که زمور د زامنو قاتلین محاکمه...

پاتې راغلې دي

خوپه کندوزکې دولایتې شورا یوتن غړي شاه پور امامي وویل: که چېرته افغان دولت له ناټوځخه د پېښې د قاتلینو غوښتنه ونه کړي، نو دوی به خپل ټول اړیکي له افغان دولت سره وشلوي. نومورې زیاته کړه، چې بهرنیان لومړی مورږه ووژني، بیا یې یوه کمپله د بنبې غوښتلوترځنګ په لاس کې نیولې وي اوبس.

همدغه راز امامي دې ته هم اشاره وکړه، که چېرې د یادې پېښې د قاتلینود محکمه کولو فیصله ونه شي، نو دوی به په راتلونکو پارلماني ټاکنوکې برخه وانه خلي.

ګرم ګفتار او سوړ...

کلي باید ترلاسه کړل شي دا به ډېره ګرانه وي چې د حزب به وساطت دې طالبان د سولې په بهیر کې راګډ شي، ددوي ترمنځ یو بل ته غاړه نه ایښودل او توپیرونه او بې اعتمادي او نور ضمني دلایل دغه خبرې ته د نشت رنګ ورکوي، حتي په اوس وخت کې دا به ډېر لوی پرمختګ وي چې طالبان یوازې د مذاکراتو ټکي ومني. د مذاکراتو د نه بریالیتوب بل عمده علت دا هم و چې طرفینو لا له وخته په یو بل اعتماد بایللي دي. طالبان هیڅ کله په دولت دا اعتماد نه لري چې د بهرنیانو له وتلو سره دې موافقه وکړي د زړه له تله، دغه شان دولت هم په دې ډاډه نه دي چې که بهرنیان ووزي نو د کورنۍ جګړې اور دې بل نه شي. دغه واټن تر اوسه خبرو او مذاکراتو ته د کلیشې بڼه ورکړې، امید دي د دغه مذاکراتو او د سولې جرګې په پیل سره د ګفتار او کردار ترمنځ واټن راالنډ کړي، خو په دې اړه د دولت دریځ ډېر مهم دي چې خپل صداقت وښیي او په دې اړه د مخالفینو اعتماد په ځان راولي، له دې پرته، دا شان ډېرې جرګې ښایي کار ور نه کړي.

تحلیل: ایمان

په ننګرهار کې داقتصادي...

خصوصي بانکونو استازي، نړیوال بانک، د امریکا د بهرنۍ خصوصي پانګې اچونې موسسه، د جاپان د پرمختیایي مرستو نړیواله اداره، د امریکا نړیواله پرمختیایي اداره (USAID)، د انګلستان د پرمختیایي مرستو نړیواله اداره او د کابل په ګډون د مزار، هرات، بامیان، کندوز، خوست او کندهار دوه سوه سوداګر او پانګوال په دې کنفرانس کې ګډون لري. هغه زیاته کړه، چې په دې دوه ورځنې کنفرانس کې د بانکي خدمتونو، نړیوالو مرستو او په سیمه کې د سوداګریزو فعالیتونو یو نتدارتون هم شامل دی.

د ننګرهار والي وویل، چې د لومړي ځل لپاره د هېواد په کچه په تېرو اتو کلونو کې دا لومړنی کنفرانس دی، چې د پانګې هڅونې په برخه کې جوړ شوی دی.

د والي په وینا، له کنفرانس څخه موخه د ننګرهار، نورستان، کونړ او لغمان په ولایتونو کې د اقتصادي فعالیتونو ارزونه، د پانګوالو پر وړاندې د خنډونو لاملونه، د کوچنیو او منځنیو تشبثاتو د پراختیا د لارو چارو څېړل، د لویو پراختیایي پروژو د جلب او جذب د امکاناتو ارزول او د پانګونې د فرصتونو پېژندل دي.

شېرزي زیاته کړه، چې د کنفرانس په برابرولو کې ورسره د ننګرهار پوهنتون او ملي سوداګرو مرسته کړې ده.

د هغه په وینا، ددغه کنفرانس وړاندیزونه او پرېکړې به په خپله تعقیبوي، راغلي وزیران او ولسمشر کرزی به اړ باسي، څو عملي جامه ورواغوندي.

شېرزي له دولتونه غوښتنه وکړه، چې د پانګونې پرمخ دې پرته بیروکراسي ختمه کړي.

دختران کاپیسا و مشکلات تعلیمی آنان

در حالی که در اکثر مناطق جنوب و شرق کشور، مکاتب بر روی دختران بسته است و در حدود چند سال اخیر، این روند شدت بیشتر پیدا کرده است، رییس معارف کاپیسا دیروز ابراز داشت که در حدود ۳۵۰۰ دختر در ولسوالی های تگاب و اله سای این ولایت، به علت تهدیدهای مخالفان مسلح دولت، از رفتن به مکتب محروم مانده اند.

عبدالواحد"حکمت" می گوید که دروازه های مکاتب در این ولسوالی ها بر روی شاگردان باز بوده و مسوولان معارف تلاش کرده اند، تا خدمات تعلیمی را فراهم سازند، اما مردم از بیم تهدیدهای مخالفان، به دختران شان اجازه نمی دهند که به مکتب بروند.

رییس معارف کاپیسا گفت که باوجود همه تهدیدهای مخالفان و مشکلات امنیتی، مسوولان معارف توانسته اند که کورس های تعلیمی محلی را در نقاط مختلف این ولسوالی ها ایجاد و خدمات تعلیمی را به مردم ارایه نمایند، اما ریاست معارف نمی تواند، آنچه که لازم است، انجام دهد.

مردم نیز می گویند که بنا بر همین تهدیدها، دختران شان نمی توانند که به مکتب بروند و هزاران دختر در این ولسوالی ها، از تعلیم بازمانده اند.

عبدالمعروف یکتن از باشنده گان ولسوالی اله سای می گوید که دختران شان، از چند سال بدینسو به چنین سرنوشتی دچار است.

وی ابراز داشت که آنها آماده هستند که دختران شان را جهت آموزش به مکتب بفرستند، اما ناکامی دولت در امر استقرار صلح و ثبات دایمی سبب شده، تا آنها نتوانند، از بیم طالبان و سایر مخالفان مسلح به دختران خود اجازهٔ رفتن به مکتب را بدهند.

فشار مخالفان مسلح باعث شده که مردم در برخی ساحات، روند دیگر آموزش را در پیش گیرند.

گل پادشاه باشندهٔ ولسوالی تگاب می گوید، از چندسال بدینسو مخالفان دولت در تگاب فعالیت دارند و مردم را تهدید می کنند که رفتن دختران خلاف ارزش های اسلامی بوده و نمی گذارند که دختران به مکتب بروند، اما نسبت به علاقمندی یی که مردم به تعلیم و تربیه دارند، معلمان شخصی را در خانه های استخدام نموده اند، تا دختران شان را آموزش بدهند.

وی حکومت را در این راستا مقصر دانسته، گفت: "ما از مسوولان می خواهیم که هرچه زودتر زمینهٔ تعلیم و تربیه را برای فرزندان ما فراهم سازد."

خانم صیفوره یحیی "کوهستانی" رییس امور زنان کاپیسا نیز، محرومیت هزاران دختر را از نعمت سواد در این ولسوالی ها تایید نموده؛ اما می گوید که مشکلات امنیتی آنقدر زیاد سبب نشده که مردم دختران شان را از رفتن به مکتب باز دارند.

وی عرف وعنعنات ناپسند جامعه را یکی از دلایل عمدهٔ نرفتن دختران به مکتب دانسته، گفت: "مردم بنا به مصلحت های منطقه یی و عرف های ناپسند جامعه نمی گذارند که دختران شان به مکتب بروند."

خانم کوهستانی هشدار داد، در حالی که خشونت زنان را در کاپیسا رنج می دهد، اگر زمینهٔ تعلیم و تربیه برای دختران آماده نگردد، ده ها مشکل دیگر در این ولایت، دامنگیر زنان خواهد شد که سبب سلب حقوق زنان و افزایش خشونت های بیشتر خواهد شد.

در همین حال، عبدالعلیم "عیار" سخنگوی والی کاپیسا می گوید که مخالفان مسلح دولت در ولسوالی های تگاب و اله سای؛ نفوذ داشته و همواره دست به اعمال تخریبی و تهدید مردم می زنند. وی می افزاید، چون این دو ولسوالی ساحات کوهستانی داشته؛ مخالفان با استفاده از همین شرایط محیطی، مردم را اذیت نموده و دوباره به ساحات کوهستانی فرار می کنند که نیروهای امنیتی نتوانسته اند، آنها را مهارنمایند.

عیار گفت که این امر باعث ضعف حکومت محلی شده و مسوولان نتوانسته اند که زمینهٔ رفتن دختران به مکتب را فراهم سازند.

اما وی خاطر نشان می کند که مسوولان معارف در داخل منازل برای دختران یک مقدار قرطاسیه توزیع نموده و دختران را به شکل غیررسمی تحت پوشش تعلیم و تربیه قرار داده اند. به گفتهٔ مسوولان دولتی، در گذشته طالبان مسلح و افراد مخالف دولت، شماری از مکاتب را در مناطق مختلف کشور به آتش کشیده و حتا بر روی دختران مکتب تیزاب پاشیدند که این موضوع سبب شده، تا مردم در ساحات ناامن کشور، از رفتن دختران شان به مکتب ممانعت کنند.

اما در این اواخر، طالبان اعلام کرده اند که با رفتن دختران به مکتب کاری نداشته و هر کسی که مکاتب را بسوزاند، وی را مجازات خواهند کرد.

به گزارش خبرگزاری روز، یکتن از سخنگویان طالبان در شرق کشور به رسانه ها گفته است که مکاتب به علت جنگ ها و ناامنی ها در برخی ساحات مسدود شده است، نه از سوی طالبان.

به گفتهٔ وی، آنها تلاش می کنند که مراکز صحی و مکاتب را در مناطق تحت کنترول خود توسعه دهند و اگر کسی مانع رفتن شاگردان به مکاتب شود و یا به آنها آسیب برساند، مجازات خواهند شد.

همچنان در ماه ثور سال گذشته، ده ها شاگرد "لیسهٔ نسوان آفتابه چی" ولایت کاپیسا به شکل مرموز مسموم شدند.

وزیرمعارف در جریان بازدید از مسمومان واقعه، خواهان تحقیقات هر چه بیشتر در این مورد گردید و چند تن از مسوولان مکتب به اتهام قضیه از سوی پولیس بازداشت شد، اما تا کنون موضوع به شکل درست روشن نگردیده که در عقب این قضیه، کی ها دست داشتند.

مسوولان معارف کاپیسا می گویند که در مجموع ۱۴۰ هزار شاگرد به شمول ۳۸ هزار دختر در سراسر این ولایت تدریس می شوند؛ اما دختران در ولسوالی های تگاب و اله سای در مکاتب رسمی هیچ تدریس نمی شوند.

همچنان۲۰۹ مکتب در کاپیسا فعال است و صرف ۸۴ مکتب تعمیر دارد و در بقیه، شاگردان زیر خیمه و فضای باز درس می خوانند.

روزهای دشواری در پیشرو است؛

دو برابر نیروها، دو برابر کشته ها

منبع: اسوشیتدپرس **ترجمه: احمد زمان محصل پوهنځی ژورنالیزم**

همزمان با افزایش ده ها هزار نیروی اضافی برای مقابلهٔ هرچه بیشتر با نیروهای طالبان در افغانستان، شمار نیروهای امریکایی کشته شدهٔ در افغانستان در سه ماه اول سال ۲۰۱۰ در مقایسه با سه ما اول سال ۲۰۰۹ به شدت افزایش یافته است.

این درحالی است که افزایش کشته شدن نیروهای امریکایی در افغانستان با افزایش شمار مجروحان این نیروها نیز، همراه بوده است.

مقام های امریکایی همچنین هشدار دادند که تلفات نیروهای امریکایی همزمان با کامل‌شدن استقرار ۳۰ هزار نیروی اضافی در افغانستان، احتمالا افزایش خواهد یافت.

مایک مولن لوی درستیز امریکا اخیرا هشدار داده بود که روزهای سختتری در انتظار نیروهای امریکایی خواهد بود.

در همین‌حال، براساس اعلام آمارهای جدید از سوی پنتاگون مشخص شد که در کل طی دو ماه اول سال ۲۰۱۰، ۵۷ نیروی امریکایی در افغانستان کشته شدند.

این درحالی است که در ماه‌های جنوری و فبروری سال ۲۰۰۹، ۲۸ عسکر امریکایی در این کشور کشته شده بودند. حداقل ۲۰ عضو ارتش امریکا نیز تاکنون در ماه مارچ کشته شده‌اند.

شمار کشته‌شده گان نیروی بریتانیایی در افغانستان نیز، در مقایسه با سال‌های گذشته افزایش یافته است. به طوری‌که از ابتدای جنوری سال جاری حداقل ۳۳ سرباز بریتانیایی در افغانستان کشته شده‌اند؛ درحالی‌که در زمان مشابه در سال ۲۰۰۹، ۱۵ عسکر بریتانیایی در افغانستان کشته شده بودند.

افزایش شمار کشته‌شده گان نیروهای امریکایی و بریتانیایی در افغانستان باعث انتقادهای گستردهٔ داخلی در امریکا و بریتانیا شده است.

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوې، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) فغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیري
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : نبي "پیاوړی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.
ایمیل: erada.daily@yahoo.com

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mujib Rahman Amiri
Designer: Nabi "Paiwarry"
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com